7/13176
13177

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007/00.993 **15.15./2006**
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 03.04.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-19741 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığıma gönderilen Hatay Milletvekili Sayın Gökhan DURGUN ve Ordu Milletvekili Sayın İdris Sami TANDOĞDU'ya ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:
Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 2 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 2 Yazı

7/13177

ORDU MİLLETVEKİLİ SAYIN DR.İDRİS SAMİ TANDOĞDU'NUN 7/13177 NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

SORU 1:

Elinizdeki verilere göre, Bakanlığınız döneminde aile içi şiddete maruz kalan kadın ve çocuk sayısı ne kadardır?

CEVAP 1:

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Bakanlığım döneminde aile içi şiddete maruz kaldığından bahisle kadın konukevlerine kabulünü isteyen kadın sayısı 2006 yılı Şubat Ayı sonu itibariyle 522 olup, kadınların kadın konukevlerine kabullerinde yanlarında getirdikleri çocuk sayısı da 334 olarak tespit edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Kadına karşı şiddetle mücadelede karşılaşılan en önemli güçlüklerden biri de, şiddetin büyük oranda "aile içi ve mahrem" bir konu olarak algılanmasıdır. Bu algılayış, şiddet mağduru kadınların, uğradıkları şiddete karşı yasal/yargısal süreci işletme konusunda girişimde bulunmalarını büyük ölçüde engellemektedir. Bu algılayışın bir diğer sonucu da, kadına karşı şiddet konusunda sağlıklı bir veri tabanının oluşturulmasını engellemesidir.

Kadınların şiddete uğramışlıkları ile ilgili çeşitli araştırma bulguları bulunmakla birlikte, bu bulguların birbiri ile uyumu, karşılaştırılabilirliği sağlanamamıştır. Her araştırmanın getirdiği tespitler de gelişmeleri ölçmeye yönelik bir çaba ile devam ettirilmemiş, nokta tespitler olarak kalmıştır. Ayrıca, sosyal, ekonomik ve kültürel etkenlerdeki değişimin kadına yönelik şiddet üzerinde yaptığı etkileri ölçen ve şiddetle ilgili değişim sürecini ortaya koyan araştırmalar yapılmamıştır. Bu anlamda istatistiksel veri üretiminde boşluklar bulunmaktadır.

Elimizde mevcut bulunan Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı kayıtlarına göre Türkiye'de kadınların maruz kaldığı şiddet olayları türlerine göre tasnif edilmiş olarak aşağıda tablo halinde sunulmuştur:

(2001-2004 YILLARI ARASINDA ÜLKE GENELİNDE YAŞANAN ŞİDDET İÇERİKLİ SUÇLAR										
	OLAY SAYISI					KADIN MAĞDUR SAYISI				
	2001	2002	2003	2004*	TOPLAM	2001	2002	2003	2004*	TOPLAM
Aile efradına kötü muamele	5080	6289	7340	5989	24698	4207	5304	6543	5214	21268
Kız kadın kaçırma	4715	4583	4396	2908	16602	2406	2682	2990	2070	10148
Müstehcen hareketler**	1384	1438	1583	1308	5713	838	1021	1113	828	3800
Irza geçme	1228	1310	1407	1012	4957	765	869	963	749	3366
Irza tasaddi	901	1001	1001	713	3616	519	638	639	483	2279
Evlenme vaadiyle kızlık bozma	756	721	636	364	2477	467	561	464	311	1803
Fuhşa teşvik	2825	2171	2003	1541	8540	433	389	314	235	1371

7/13177

Toplam	16889	17513	18366	13835	66603	9635	11464	13046	9890	44035
Genel toplam içindeki %	12,6	12,3	12,7	13,2	12,7	28,1	28,5	30,8	31,8	29,8
Diğer	117343	124923	126290	91124	459680	24597	28706	29245	21201	103749
Genel Toplam	134232	142436	144656	104959	526283	34232	40170	42291	31091	147784
Kaynak: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI- Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı										

Ayrıca, kadınların, aile içinde fiziksel şiddete ilişkin tutumlarının belirlenmesine dair yapılan **Sağlık Bakanlığının Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmaları (TNSA) 2003** verilerine göre;

- kadının yemeği yakması,
- kocasına karşılık vermesi,
- kadının parayı lüzumsuz yere harcaması,
- çocukların bakımını ihmal etmesi ve cinsel münasebette bulunmayı reddetmesi
- kocaları tarafından fiziksel şiddete maruz kalma nedenleridir.

Yaş ve eğitim durumlarına göre;

- 15-49 yaş grubunda kadınların %39'u,
- 15-19 yaş grubunda bulunan kadınların %63'ı,
- 45-49 yaş grubunda bulunanların %39'u,
- İlkokul bitirmemiş kadınların %62'si,
- Lise ve üzeri eğitim almış kadınların sadece %8,8'i,
- Batı bölgelerinde yaşayan kadınlardan %32,5'i,
- Doğuda yaşayan kadınlardan %49'u,
- İşi olmayan kadınların %38'i,,
- Gelir getiren bir işte çalışanların %30'u,
- Gelir getirmeyen bir işte çalışanların yaklaşık %61'i x

yukarıdaki nedenlere bağlı olarak kocasının kendisini dövmesini haklı bulmaktadır.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Genel Müdürlüğümüz bünyesinde son dönemlerde aile içi şiddete maruz kalan kadın ve çocuk sayısına ait veriler bulunmamaktadır. Aile içi şiddet ile ilgili olarak Genel Müdürlüğümüz tarafından gerçekleştirilen iki araştırma mevcuttur. Bu araştırmalarda ülkemizde aile içi şiddete ait bulgular ortaya konmaktadır. (www.aile.gov.tr) Bu konuda 1994 yılında yapılan "Aile İçi Şiddetin Sebep ve Sonuçları" konulu araştırma sonuçları göstermiştir ki aile içerisinde kadına ve çocuğa doğrudan uygulanan şiddet azımsanamayacak bir orandadır. Araştırma bulguları aşağıda özetlenmiştir.

- Araştırma bulgularına gore fiziksel şiddete ailelerin % 34'ünde rastlanmaktadır. Sözlü şiddetin rastlandığı hanelerin oranı % 53'ü aşmaktadır. Çocuklara yönelik fiziksel şiddete rastlanma olasılığı ise en az % 46 olarak hesaplanmıştır. Teorik olarak en fazla puan 53 olarak tespit edilmişken % 46'lık bir oranının oldukça fazla olduğu söylenebilir.
- Şiddet uygulananan hanelerin % 75'inde çocuklar şiddete şahit olmaktadırlar. Şiddeti gözlemleyen çocukların gösterdikleri tepkilerin içinde en sık rastlananı % 54'lük bir oranla "korku" olmuştur. Çocukların % 16'sı tepkilerini "babayı

sevmemek" şeklinde göstermektedirler. Şiddete tanıklık eden çocukların %7'si "hiç ses çıkarmamakta"dır. Çocuklarda görülen davranış değişiklikleri ise aşağıdaki gibidir.

- Çocukların % 45'I "içlerine kapanmak şeklinde" tepki vermekte,
- % 5'I ise tepkilerini "saldırgan davranmak" şeklinde ortaya koymaktadır.
- Şiddeti uygulayan kişilerin % 31'I çocuklara şiddet davranışı göstermezken, % 19'u çocuklara da şiddet uygulamaktadırlar. Şiddeti uygulayan kişinin çocuklara nasıl davrandığı sorusu % 51'I tarafından ise cevapsız bırakılmıştır.
- Bununla birlikte şiddete maruz kalan kadınlar açısından aynı soru yöneltildiğinde, şiddete maruz kalan kadınların % 28'I çocuklarını dövmediklerini, % 27'si ara sıra dövdüklerini, % 25'I çocuklarını dövdüklerini belirtirken, % 20'si ise bu soruyu yanıtlamamışlardır.

Yine 1994 yılında yapılan "Türkiye'de Televizyon ve Aile" araştırmasının sonuçları da medyada yer alan şiddet konusunda çarpıcı bulgular vermektedir. Bu bulgulara gore;

- Türkiye'deki aile bireyleri ortalama olarak, her 5 saatin birinde televizyon izlemektedir. Bu oran, uyku dışındaki aktif zamanın % 30'udur. Yani, aile bireyleri uykunun dışında, her 3 saatte bir televizyon izlemektedir.
- Türk televizyonlarının dünyasında, en fazla vurgulanan olgu şiddet (% 62) ve suçtur (% 48). Sözlü ve fiziksel cinsellik % 59, (heteroseksüel ilişki % 58 ağırlıklarında yer alırken; sevgi sözleri ve görüntüleri % 36).
- Türk televizyonlarında şiddet ve saldırganlık, dünya televizyonları kadardır; yani, çok. Şiddet eylemleri daha çok iki kişi arasında geçmekte (% 47); ana karakter ile çoğunlukla ilişkili olmakta (% 73); 10 saniye kadar sürmekte (% 32) ve büyük bir çoğunlukla insanlar arasında yaşanmaktadır. Kaza ve doğal afet türünden şiddet sadece % 14'tür.
- Şiddet ediminin % 64'ü kentlerde yaşanmaktadır. En çok da yurtdışında (% 17) şiddet edimi gösterilmektedir.

Şiddet konusunda son olarak 1998 yılında yapılan "Aile İçinde ve Toplumsal alanda Şiddet" başlıklı araştırmada aile içinde ve medya'da şiddetin yer alış biçimi değerlendirilmiştir.

- Çocuğu olan kişilerin çocuklarının yaramazlıkları karşısında uyguladıkları yöntemler arasında "açıklama ve ikna etme" çok yüksek oranlarla birinci sırada yer almakta, onu "azarlama, utandırma", "cezalandırma ve yoksun bırakma" izlemektedir.
- Evde çocukların hiç dövülmediğini söyleyen aileler % 55 oranındadır; çocuklarını ayda birden fazla ve çok şiddetli dövdüklerini söyleyenler % 3, yılda 1-10 arası çok şiddetli dövdüklerini söyleyenler % 2 oranındadır, ailelerin % 40'I ise çocuklarını hafif şiddette dövdüklerini belirtmektediler.
- Dikkate değer bir sonuç da, evde çocukları dövmeyi daha çok annelerin üstlenmiş olmalarıdır. Kızlar annelerinden, erkekler ise hem annelerinden hem babalarından dayak yemektedirler. Sanki bu sonuçlara gore, aile-içi şiddeti değerlendirirken şiddet kullanımında "gücü gücü yetene" ilkesinin doğrulandığını görmekteyiz. Kocalar eşlerini, anneler çocukları daha çok dövmektedir; çocukluğunda hem annelerinden hem babalarından dayak yiyen erkek çocuklar, hınçlarını eşlerinden almaktadırlar ve döngü böylece sürüp gitmektedir.
- Alkol ile şiddet arasında da doğrusal bir ilişki bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına gore şiddet eğilimlerinin artmasında son derece etkili olan alkol kullanımı ve alışkanlığı konusunda tedbir alınması gerekmektedir.

- Araştırma sonuçlarına gore gerek yazılı gerekse görsel medya şiddeti, en azından şiddetin kanıksanmasına (duyarsızlaşama) yol açarak, şiddeti yaygınlaştırıcı, körükleyici bir etki yapmaktadır.

SORU 2:

Aile içi şiddete maruz kalan kadın ve çocuklar için Bakanlığınızın ne gibi politikaları bulunmaktadır?

CEVAP 2:

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Kurumumuz; şiddete uğrayan veya bu riski taşıyan kadınlara yönelik hizmetlerini ağırlıklı olarak kadın konukevleri ile vermektedir.

Fiziksel, cinsel, duygusal ve ekonomik istismara uğrayan kadınların psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümlenmesi sırasında varsa çocuklarıyla birlikte ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla geçici bir süre kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşları olan kadın konukevlerinde; 12 Temmuz 1998 tarih ve 23400 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan **"Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na Bağlı Kadın Konukevleri Yönetmeliği"** uyarınca hizmet verilmektedir.

Yönetmelik doğrultusunda; kadınların ve yanlarında getirdikleri çocuklarının sağlık, psiko-sosyal ve hukuki yardım, beslenme, giyim, eğitim, öğrenim, harçlık, ulaşım vb. ihtiyaçlarının giderilmesinde Kurumun bütçesinden ayrılan payın artırılması, personel ihtiyacının karşılanması, hizmetlerde bütünlük ve etkililik sağlanması hedeflenmiştir.

Ayrıca kadının toplum ve aile içersindeki statüsünün yükseltilmesine yönelik programların geliştirilmesi ve uygulanması, töre cinayetlerinin ve aile içi şiddetin önlenmesi ile 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un gerekli hallerde yaşama geçirilmesi konusunda aile bireylerinin eğitilerek desteklenmesi gibi koruyucu önleyici çalışmalar aile danışma merkezleri, toplum merkezleri ve İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri aracılığı ile sürdürülmektedir.

Toplum merkezlerinde verilen hizmetler aracılığıyla kadının bilgi ve bilinç düzeyi arttırılarak aile ve toplum içindeki statüsünün yükseltilmesi, üretken hale getirilmesi, vatandaşlık haklarından başlayarak kadının insan haklarının ve bu hakların nasıl kullanılacağının öğretilmesi ile aile içi şiddete yönelik koruyucu önleyici hizmetler sunulmaktadır.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Bilindiği gibi, Aile içindeki şiddetin önlenmesi amacıyla 1998 yılında çıkarılan 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik önemli bir koruma mekanizmasıdır. Ardından, 1 Haziran 2005'te yürürlüğe giren yeni Türk Ceza Kanunu kadına karşı şiddet ile mücadelede önemli bir yasal dayanak sağlamıştır.

Yasal alandaki bu önemli değişikliklere karşın, geleneksel değer yargılarının varlığını sürdürmesi nedeniyle bu gelişmeler uygulamalara henüz çok fazla yerleşememiştir. Şu anda önümüzde duran en önemli hedef yasaların uygulamaya geçirilmesidir.

Bu çerçevede, 2004 yılında teşkilat yasası çıkan ve Başbakanlığa bağlı olarak kurulan Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü bünyesinde bir "Kadının Statüsü Danışma Kurulu" oluşturulması öngörülmüş olup söz konusu kurulda kadın hakları konusunda çalışmalarda bulunan beş adet sivil toplum kuruluşunun bulunması gerekmektedir. Söz konusu kurul devletin kadının statüsü ile ilgili sorunlarda politika oluşturmasına yardımcı olmakla görevlendirilmiştir.

AB Katılım Öncesi Mali Yardımı 2005 yılı programlaması kapsamında Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Yaygınlaştırılması Projesi" hazırlanmıştır ve proje başlatılma aşamasındadır. Bu projenin amacı,

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünü AB standartlarıyla uyumlu bir toplumsal cinsiyet eşitliği organı modelinde geliştirmek, toplumsal cinsiyet eşitliğini yaşamın her alanında sağlayacak olan bir Ulusal Eylem Planı oluşturmak ve siyasi kriter doğrultusunda kadınların insan haklarının geliştirilmesi için tüm paydaşların aile içi şiddetin yok edilmesine dair kapasitelerinin güçlendirilmesidir.

Projenin aile içi şiddetin yok edilmesine dair bölümünde, aile içi şiddetin sebep ve sonuçları hakkında niteliksel ve niceliksel araştırma yaptırarak, araştırma bulguları temelinde kadına karşı şiddetle mücadele konusunda kapsamlı bir Ulusal Eylem Planı geliştirmek, değişimleri izlemek üzere bir veri bankası oluşturarak, hizmet modelleri, çeşitli bilinçlendirme ve hizmet-içi eğitim program modülleri geliştirmek yoluyla tüm paydaşların kadına yönelik aile içi şiddetin yok edilmesine dair kapasitelerini güçlendirmek amaçlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddet konusunda başvuru olanağı sağlayan ve tüm Türkiye'den ücretsiz olarak ulaşılabilen bir telefon hattı mevcuttur. Ancak kadınlar için ulaşımın daha çabuk ve kolay olacağı düşüncesiyle Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce, belediyelere, yerel düzeyde hizmet verecek başvuru hatlarının açılması önerilmiştir.

Yine devletçe her türlü istismara ve kötü muameleye açık olan zihinsel özürlü kadınlar için Yetişkin Zihinsel Özürlü Kadınlar Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi kurulmuştur.

Kadına karşı şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalarımız toplumsal bilincin oluşması ve kurumsal yapıların elde edilebilmesi için gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde çabalar sürdürülmektedir.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Toplumsal alanda, ailede ve kitle iletişim araçlarında şiddetin önlenmesi ve bu konudaki toplumsal duyarlılığı arttırma amacıyla 2004 yılında koordinatörlüğü Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı, sekreteryalığı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen Şiddeti Önleme Platformu Toplantıları düzenlenmiştir. Devlet Bakanlığı ile birlikte TBMM'den bazı milletvekilleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri medya organlarının temsilcileri ve bazı sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla Şiddeti önleme Platformu alt komisyonları oluşturulmuştur. Platform şiddetle mücadele için gerekli politika ve uygulamaları tespit edip karara bağlamak suretiyle çalışmalarını tamamlamıştır. (www.aile.gov.tr.) Bu kararları içeren eylem planının ilk uygulaması olarak tüm Valiliklere; İllerinin özel şartlarını da dikkate alarak, aile içi şiddetin özellikle de çocuklara karşı şiddetin önlenmesi konusunda, halkı aydınlatmaya yönelik toplantılar düzenlenmesine öncülük etmeleri, yerel medya kuruluşlarının, aile içi şeddetin önlenmesi konusunda bilinçlendirilmesine yönelik yayınlar yapmasını teşvik etmeleri, özellikle köy ve mahalle muhtarlarının sözlü ve/veya yazılı olarak bilgilendirilmesi suretiyle, bölgelerinde aile içi şiddete maruz kalanlara yardımcı olmaları, konuyla ilgili olarak bir

yıllık süreyi içeren Eylem Planı hazırlanması ve eylem palının Bakanlığa gönderilmesi konusunda bir genelge hazırlanmıştır.

SORU 3:

Bu kişiler için Bakanlığınız döneminde açılan sığınma ve bakımevi sayısı kaçtır? Buralarda, kadın ve çocuklarımıza ne gibi hizmetler verilmektedir?

CEVAP 3:

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

2005 yılında SHÇEK'na bağlı olarak 6 kadın konukevi daha hizmete açılmıştır. Bunlardan biri Bakanlığım dönemindedir.

Kadın konukevlerinde; kadınların durumlarının, aileleri ya da eşleri ile olan anlaşmazlıklarının incelenmesi ve sorunlarının giderilmesine yönelik mesleki çalışmalar yapılmaktadır.

Kadın konukevlerine kabulü yapılan kadınlara yönelik mesleki çalışmalar; kadınları destek ve yardımın nesnesi değil, kalkınmanın temel ve eşit öznesi olarak algılayan bir yaklaşımla, reşit bireyler oldukları ve "kendi kaderini tayin" ilkesi göz ardı edilmeden mesleki teknik ve yöntemler aracılığı ile yerine getirilmektedir.

Bu çalışmalar ile şiddete uğrayan kadınlarda şiddet sonucu ortaya çıkan umutsuzluk, değersizlik, suçluluk, utanç ve korku gibi duyguların aşılması, özgüven ve özsaygının yeniden yapılanması, yeni yaşam seçeneklerini sağlıklı biçimde belirleyebilmeleri yönünde psikolojik destek, danışmanlık, hukuksal rehberlik sunulması, kendilerine yeterli olabilecekleri bir iş ve meslek edindirmelerinde gerekli önlemlerin alınması, aile veya eşle bir araya gelmeyi tercih etmeleri durumunda ailenin şiddet içermeyen bir ortam haline gelmesi ve çocukların şiddetten uzak, sağlıklı bir ortamda yetişmesi için aile ilişkilerinin sağlıklı sürdürülmesinin sağlanması, izleme faaliyetlerinin sürdürülmesi ve bu çalışmaların yanı sıra ortaya çıkabilecek değişik sorunlar karşısında dinamik bir yaklaşımla şiddet kurbanlarına gereken tüm hizmetlerin çok disiplinli ekip çalışması anlayışıyla sunulması hedeflenmiştir.

Kadın konukevlerinde sürdürülen; kadınların kuruluşta kaldıkları süre içinde gelecekte kendilerine yeterli olabilecek bir iş ve meslek edinmelerinde gerekli önlemlerin alınması çalışmaları, SHÇEK'in bir istihdam kurumu olmadığı gözönünde bulundurularak gerçekleştirilmektedir.

Bu çalışmalar kapsamında kadınların; daha kolay ve daha iyi işler bulabilmeleri ve sosyo-ekonomik düzeylerinin yükseltilmesine yönelik yaygın eğitim, işgücü eğitimi ve benzeri eğitim olanakları sağlayan kurum ve kuruluşlardan haberdar edilerek yönlendirilmeleri ve gerekli görülen kamu ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği sağlanması yer almaktadır.

Kadınların, söz konusu kuruluşlarımıza çocukları ile birlikte kabul edilmeleri nedeniyle, çocukların anne sevgisi ve şefkatinden mahrum edilmeden ve korunmaya muhtaç konuma gelmeden yetişmelerine olanak sağlanmaktadır.

SORU 4:

Sığınma ve bakımevlerine kabul koşulları nelerdir?

CEVAP 4:

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Kadın konukevlerinden; eşler arası anlaşmazlıklar nedeniyle evini terk eden ya da eşleri tarafından terk edilen ve bu sebeple yardıma ihtiyaç duyan kadınlar, fiziksel, cinsel, duygusal ve ekonomik istismara uğrayan kadınlar, boşanma ya da eşin ölümü nedeniyle ekonomik ve sosyal yoksunluk içine düşmüş kadınlar, istenmeyen evliliklere zorlanan kadınlar, evlilik dışı hamile ya da çocuk sahibi olan ve bu nedenle ailesi tarafından kabul edilmeyen kadınlar, daha önce uyuşturucu, alkol bağımlılığı olup, bu konuda tedavi görmüş ve alışkanlıklarını terk etmiş kadınlar, cezaevinden yeni çıkmış olup, yardım ve desteğe ihtiyacı olan kadınlar ile kontrolleri dışında oluşan çevre koşulları nedeniyle ekonomik ve sosyal yoksunluk içine düşmüş kadınlar yararlanmaktadır.

SORU 5:

Aile içi şiddet konusunda Bakanlığınızın Adalet, Sağlık ve İçişleri Bakanlıkları ile ortak çalışmaları var mıdır? Var ise, bu çalışmalar nelerdir?

CEVAP 5:

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Gizlilik ilkesi nedeniyle, kadın konukevi bulunan illerin adı saklı tutulmakta, kadın konukevlerine girmek üzere yapılan başvurular, tüm illerimizde kurulmuş bulunan il sosyal hizmet müdürlüklerince, kadının beyanı esas alınarak değerlendirilmekte, illerinde kadın konukevi bulunması ve aynı ilde kalmasında bir sakınca bulunmaması halinde hemen, aksi halde telefon talimatları ve faks yoluyla İl Emniyet Müdürlükleri işbirliği ile kadın konukevlerine güvenli bir biçimde gönderilmekte,gerekli durumlarda ise kabulü yapılan kuruluşlarımızda da koruma sağlanarak, gereksinim duyduğu hizmetlerden yararlanmalarına yönelik mesleki çalışmalar yapılmaktadır.

Anayasamızın 41 inci maddesi hükmü de göz önüne alınarak hazırlanıp 1998 yılında yürürlüğe giren ve aile içi şiddetten mağdur olan kadını koruyucu yasal önlemlerin alınmasını sağlayan 4320 sayılı "Ailenin Korunmasına Dair Kanun" un uygulanması amacıyla kadın konukevine kabulü için il müdürlükleri, aile danışma merkezleri ve/veya toplum merkezlerine başvuran kadınlardan aile içi şiddete maruz kalmış olanlara, Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı ihbarda bulunmaları konusunda rehberlik yapılmaktadır.

Kadın istismarına karşı mücadele eden sivil toplum örgütleri ile kamu kurum ve kuruluşları arasında kalıcı bir iletişim ve bilgi ağı kurma, ortak politikalar oluşturma amaçlı faaliyetler sürdürülmüştür. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, belediyeler, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları, sivil toplum kuruluşlarına ait kadın danışma ve dayanışma merkezleri, **hukuki danışmanlık hizmetleri veren barolar,** kadın istihdamına destek veren kamu ve sivil toplum kuruluşları, üniversitelerin kadın sorunları araştırma ve uygulama merkezleri ile işbirliği yapılmıştır.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Bakanlığımız her zaman çalışmalarında ilgili tüm Bakanlıklarla işbirliği yapmaktadır.

Son yıllarda gerçekleştirilen yasal değişikliklerde yasalarda kadına karşı ayrımcı maddelerin ayıklanmasında, aile içi şiddetle mücadele kapsamında 1998 yılında yürürlüğe giren Ailenin Korunması Kanununun hazırlanmasında, ülkemizin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi gereği sunulan tüm ülke raporlarının hazırlanmasında, ulusal eylem planlarının hazırlanmasında her zaman ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınarak ilgili bakanlıklara katkı sağlanmaktadır.

Aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda Adalet ve İçişleri Bakanlıkları ile yapılan çalışmaların sonucunda, İçişleri Bakanlığı, mülki idare amirleri ve güvenlik güçlerine, Adalet Bakanlığı yargı mensuplarına yönelik çeşitli eğitim programları uygulamıştır. Emniyet Genel Müdürlüğünce, 2004 yılında, toplam 45310 personele, "Ailenin Korunmasına Dair Kanun, aile içi şiddet ve aile içi iletişim" konularında hizmetiçi eğitim verilmiştir.

Ayrıca, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce, kadına yönelik olarak doğrudan hizmet veren Bakanlıklardan, her düzeyde uygulanacak hizmet içi eğitim çalışmalarında, Türk Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve Ailenin Korunmasına Dair Kanunun yanı sıra, Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu, Pekin+5 Sonuç Bildirgesine yer verilmesi talep edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Yukarıda bahsedilen ve Genel Müdürlüğümüz tarafından düzenlenen şiddeti Önleme Platformu çalışmalarında oluşturulan alt çalışma grupları başlıklarından biri Aile İçi Şeddet alt Çalışma Grubu'dur. Bu komisyonda diğer kamu kurumları yanında Adalet, Sağlık ve İçişleri Bakanlıkları temsilcileri ile birlikte ortaklaşa çalışılmıştır.(www.aile.gov.tr)

SORU 6:

Kadın ve çocukların cinsel şiddete maruz kalmaları ve fuhşa zorlanmaları konusunda elinizdeki rakamlar dünya ortalaması ile karşılaştırıldığında ortaya nasıl bir tablo çıkmaktadır?

CEVAP 6:

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Kadın konukevlerinden yararlanan kadınların her yıl sonu itibariyle düzenlenerek takip eden yılın ilk aylarında gönderilen istatistiki bilgilere göre durumları değerlendirilmektedir. En son 551 kadın ve 220'si kız, 153'ü erkek olmak üzere toplam 373 çocuğun durumu değerlendirilmiş olup, buna göre; geçen yıllarda

7/13177

olduğu gibi **kadınların büyük bir oranla (% 56), fiziksel, duygusal, cinsel ve/veya ekonomik olarak istismar edilmeleri sonucu kuruluşlarımıza geldikleri saptanmıştır.**

Bunu, kendi istemleri dışında oluşan ekonomik ve sosyal yoksunluk (% 31), evlilik dışı hamilelik yada çocuk sahibi olma nedeniyle ailesi tarafından kabul edilmeme (% 8), istenmeyen evliliklere zorlanma (% 3) ve cezaevinden yeni çıkmış olup yardım ve desteğe gereksinim duyma (%1), takip etmektedir.

Kadınların uğradıkları istismar türü incelendiğinde % 61'inin fiziksel istismar, **% 24'ünün cinsel,** % 11'inin duygusal, % 4'ünün ise ekonomik olarak istismar edildikleri görülmüştür.

Kadınların büyük bir oranla (%70) **eşleri tarafından istismar** edildikleri saptanmıştır.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Bilindiği gibi kadınların cinsel şiddete ve fuhşa zorlanmaları yasalarda suç teşkil etmektedir. Bu suçun açığa çıkması, şiddetin büyük oranda "aile içi ve mahrem" bir konu olarak algılanması, şiddet ve/veya fuhuş mağduru kadınların baskı altında tutulmaları gibi nedenlerle büyük ölçüde engellenmektedir. Bu nedenle kadınların cinsel şiddete ve fuhşa zorlanmaları konularında gerek ülkemizde gerekse tüm dünyada veriler çok kısıtlıdır ve şu an için verileri karşılaştırma olanağı mümkün olamamaktadır.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Kadın ve çocukların cinsel şiddete maruz kalmaları ve fuhşa zorlanmaları konusunda elimizde rakamlar bulunmamaktadır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı